

Стратегія "Підвищення мотивації" при вивченні іноземних мов

Питанням підвищення мотивації, збереження і розвитку інтересу до предмета іноземна мова (німецька мова) приділяється велика увага, як в психології, так і в методиці навчання цього предмету. Методисти підкреслюють складність і багатогранність цих методик і, відповідно до цього, пропонують різні підходи до вирішення даної проблеми.

Шляхи вирішення пов'язуються з:

1. Створенням спеціальної системи вправ, при виконанні яких учні усвідомлювали б результат своєї діяльності;
2. Залученням емоційної сфери в процес навчання;
3. Характером педагогічних впливів вчителя, зокрема, наявністю стимулів і підкріплень;
4. Використанням на уроках аудіовізуальних засобів;
5. Використанням особистісної індивідуалізації;
6. Розробкою системи позакласних занять, що підсилюють мотиваційну сторону вивчення німецької мови

Завдяки спостереженням, можна сказати, що підвищення мотивації здійснюється за допомогою: а) залучення учнів в самостійну роботу на уроці; б) проблемності завдань і ситуацій; в) контролю знань, умінь і навичок; г) використання пізнавальних ігор; д) залучення країнознавчого матеріалу.

Розцінюючи мотивацію як найважливішу пружину процесу оволодіння іноземною мовою, що забезпечує його результативність, потрібно мати на увазі наступне: мотивація - це система спонукають імпульсів, що направляють навчальну діяльність, в разі позитивної установки викладача, на більш глибоке вивчення іноземної мови, його вдосконалення і прагнення розвивати потреби пізнання іншомовної мовленнєвої діяльності.

Звідси всі труднощі виклику мотивації. Педагог може лише опосередковано вплинути на неї, створюючи передумови і формуючи підстави, на базі яких у студентів виникає особиста зацікавленість у роботі. У педагога це тим краще виходить, ніж в більшій мірі йому вдається встати на місце студента, перевтілитися в нього. У цьому випадку він може не тільки дізнаватися мотиви діяльності мови, а й зсередини викликати, розвивати і коригувати їх. Обов'язковою умовою такого уявного перевтілення є добре знання своїх студентів. Педагог повинен також уявляти собі весь арсенал мотиваційних засобів, всі типи і підтипи мотивації, і їх резерви. Тоді можна буде точно співвіднести зміст навчального процесу на всьому протязі з відповідними типами мотивації, тобто створити стійку супутню мотивацію, що гарантує прогрес в оволодінні іноземною мовою.

Охарактеризуємо об'єктивно існуючі види мотивації, що забезпечують зацікавлення вчення. Психологи, які вивчають характер спонукальних сил і способи їх регуляції в навчанні, встановили різноманіття мотиваційної сфери людини, її складну структуру. По - перше, на неї можуть вплинути соціальні мотиви. Вони складають зовнішню мотивацію. По -друге, на мотиваційно - спонукальну сферу людини може впливати і характер діяльності. Це називається внутрішньою мотивацією.

Комунікативність - це перша і природна потреба того, хто вивчає іноземну мову. Неформальні бесіди зі студентами та спеціальні соціологічні опитування показали, що незалежно від віку і соціального статусу всі вони усвідомлено і одностайно формулюють свої потреби як чисто комунікативні, а саме: говорити іноземною мовою з другом, колегою, читати для розширення кругозору, з

професійною метою і для задоволення, писати іноземному другу або колезі. Саме облік особистісних властивостей призводить до виникнення ситуаційної комунікативної мотивації, тобто забезпечує ініціативну участь студента в навчальному або реальному спілкуванні. З усього різноманіття властивостей особистісна індивідуалізація, що забезпечує виклик комунікативної мотивації, традиційно пропонує облік шести методично найбільш значущих властивостей студента як особистості: контексту діяльності, особистого досвіду, сфери бажань, інтересів, схильностей, емоційно - чуттєвої сфери, світогляду, статус студента в групі. Все це спонукає студентів до навчання. Цей вид мотивації найважче зберегти тому при оволодінні іноземною мовою в атмосфері рідного мова іноземна мова є штучним засобом спілкування. Відповідно до вимог до сучасної дидактиці викладач повинен ставити перед студентами певне завдання уроку тому активність виникає тільки тоді, коли завдання прийнята студентом. Ухвалення завдання студентом це відправний момент для виникнення мотивації. Дуже важливо як викладач знайомить із завданнями уроку. Він повинен зуміти сформулювати завдання уроку, враховуючи їх вікові особливості і рівень мовної підготовки. Тоді йому вдасться привести завдання з «методичної мови» на мову учнів і запросити їх до навчання - спілкування. Зміст уроку теж має бути прийнято студентами. Досвід педагогів показує, що цікавий текст сам по собі, тобто без додаткового тренування викликає велику активність студентів. Справа вчителя надати уроку своєрідність. Зробити його привабливим. Цього можна досягти, використовуючи факти і події, залучаючи якомога більше пізнавального матеріалу. Має бути дотримана рівновага між новою і відомою інформацією.

Це можна досягти: а) шляхом повідомлення нового про відоме; б) шляхом актуалізації між предметних зв'язків

Збереженню до комунікативної активності сприяє і організація уроку. На кожному уроці має відводитися місце мовним завданням. Повинна бути розмовна тема, а також використання колективних форм роботи. Це робота в парах, групі, використання драматизації, рольові ігри. Колективні форми цілком прийнятні в навчальних закладах, так як вони, з одного боку, відповідають умовам навчання

іноземної мови в класі, групі, колективі, з іншого боку, відповідають самій суті мови як засобу спілкування, який передбачає наявність партнерів. Важливо тільки точно поєднувати їх з конкретними завданнями навчання, спілкування.

Викладачу потрібно зуміти втілити багаті загальноосвітні можливості іноземної мови, це означає - сконцентрувати увагу учнів на самій мові, на їх здатності давати імена речам, ідеям, процесам, на лінгвокраїнознавчому слові, зрозуміло, якщо ці явища можуть бути пояснені на матеріалі, що вивчається мінімуму. З цією метою слід надати роботі над мовою пошуковий характер, дослідницької діяльності, в результаті якої у студентів розвинеться філологічна пильність, вміння бачити за мовним знаком значення і сенс. Важливо також спонукати їх до накопичення мовного матеріалу. Для цього рекомендується прийняти мовні ігри, органічно включаючи їх в урок. Атмосфера азарту, дух змагання, радість перемоги активізують сприйняття і запам'ятовування. Ігри - змагання, пов'язані з угрупованням мовних явищ на основі якої - небудь ознаки, сприяють перебору слів, граматичних форм і в момент найбільш напруженої роботи мозку і це гарантує запам'ятовування. З усього вище наведеного випливає, що розрізняють опосередковану лінгвопознавальну мотивацію і не опосередковану лінгвопознавальну мотивацію.

Література:

1. Бим И. Л. – Теория и практика обучения английского языка в средней школе. Проблемы и перспективы. – М.: Просвещение, 1988.
2. Бим И. Л. – Обучение иностранному языку. Поиск новых путей // ИЯШ. – 1989. № 1.
3. Верещагин Е.М. – Язык и культура. Лингвострановедение. Методическое руководство – 3-е издание М.: Просвещение, 1983.
4. Гез Н. И. – Формирование коммуникативной компетенции как объект зарубежной методики исследования // ИЯШ: 1985. - № 2
5. Rivers W. – Teaching foreign language skills – 2 nd. Ed. – Chicago, London. The Univ. of Chicago press. – 1981.